

รายการอ้างอิง

- ไชแสง ศุภะวัฒน์. สนวนไทย. เอกสารประกอบการปาฐกถาชุดสิทธิร ครั้งที่ 2. พฤศจิกายน, 2539.
- จรินทร์ รอดประเสริฐ. เมื่อโรสถาปัตยกรรมไทยยุคใหม่จะเกิดขึ้น. วารสารบ้านและสวน ตุลาคม, 2532.
- จุลทัศน์ พยาฆรานนท์. อภิสานศัพท์เรือนไทยภาคกลาง. (ม.ป.ท. ; ม.ป.ป.) .
- โชติ กัลยาณมิตร ช่างถึงใน เย็นใจ เลาหวณิช. มรดกของชาติ : เรือนไทย. กรุงเทพฯ : วิตตอรี เพาเวอร์พอยท์, 2533.
- โชติ กัลยาณมิตร. สถาปัตยกรรมแบบไทยเดิม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539.
- ณพิศร กฤตติกากุล. มรดกวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- น. ณ ปากน้ำ. แบบแผนบ้านเรือนในสยาม. กรุงเทพฯ : เมืองโบราณ, 2532.
- แน่นน้อย ศักดิ์ศรี,ม.ร.ว. และ วัฑฒณ เทพหัสดิ. ช่างหลวง. กรุงเทพฯ : กรุงเทพฯ, 2539.
- ประทีป มาลากุล, มล. พัฒนาการบ้านของคนไทยภาคกลาง. (ม.ป.ท), 2529.
- ภิญโญ สุวรรณคีรี. เรือนเครื่องผูก. เอกสารไม่ตีพิมพ์เผยแพร่.
- ภิญโญ สุวรรณคีรี. เรือนไทย : การออกแบบเรือนไทยแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- เมธี วุฒิกวงศา. Life and Home Exclusive : หยุดทุกสิ่งไว้ที่บ้านเรือนไทย. Vol2, 2537.
- รัชนีกร เศรษฐ. โครงสร้างสังคมและวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2532.
- ฤทัย ใจจงรัก. เรือนไทย : เรือนไทยภาคกลาง. กรุงเทพฯ : ชลองรัตน์, 2536.
- ฤทัย ใจจงรัก และ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. โครงการค้นคว้าวิจัย เรื่อง เรือนไทยเดิม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2518.
- ฤทัย ใจจงรัก. เรือนไทยเดิม : ลักษณะเฉพาะและคติความเชื่อ. อาษา : วารสารสถาปัตยกรรม. ปีที่ 3 ฉบับที่ 3, 2521.
- วิมลสิทธิ์ หรยางกูร และคณะ. พัฒนาการแนวความคิดและรูปแบบของงานสถาปัตยกรรม อดีต ปัจจุบัน และอนาคต. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้ง, 2536.
- วิมลสิทธิ์ หรยางกูร. สถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ (ไทย ร.9). อาษา : วารสารสถาปัตยกรรม. มิถุนายน, 2539.
- วิมลสิทธิ์ หรยางกูร. พฤติกรรมมนุษย์กับสภาพแวดล้อม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

รายการอ้างอิง (ต่อ)

- จิวัฒน์ เตมียพันธ์. เรือนพักอาศัย : รูปแบบสำคัญของสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น. เอกสารไม่ตีพิมพ์
เผยแพร่.
- จิวัฒน์ เตมียพันธ์. เอกสารประกอบการบรรยายวิชามรดกทางวัฒนธรรมและ
สถาปัตยกรรมไทย. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ บัณฑิตศึกษา จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย, 2539.
- ศรีศักดิ์ วัลลิโภดม. เรือนไทย บ้านไทย. การเคหะแห่งชาติ, 2537.
- สมภพ ภิรมย์. ปกตินกะคคิหมายเลข 13 : บ้านไทยภาคกลาง. กรุงเทพฯ : กรุงเทพฯ, 2512.
- สมภพ ภิรมย์. บ้านไทยภาคกลาง. กรุงเทพฯ : องค์การค้าคุรุสภา, 2527.
- สำนักเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี. เรือนไทย. มีนาคม, 2536.
- สุมาลี ประทุมพันธ์ และศรายุทธ สมบูรณ์.อาร์ต แอนด์ ไอเดีย : เทคโนโลยีที่ผสมผสานวิญญาน
ไทย. กรุงเทพฯ : มกราคม, 2538.
- เสถียรโกเศศ. เรือนไทย:ประเพณีเนื่องในการสร้างบ้านปลูกเรือน. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2531.
- แสงอรุณ รัตกลิกร. การอยู่บ้านแบบไทยเดิม. ใน อนุสรณ์งานชุมนุมแม่บ้านครั้งที่ 6.
สมาคมคนเศรษฐศาสตร์แห่งประเทศไทย. พระนคร, 2506.
- อัน นิมมานเหมินท์. เรือนไทยแบบดั้งเดิม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515.
- Architecture and Decoration. เรือนไทยบนเกาะส่วนตัว. กรุงเทพฯ : มิถุนายน, 2536.
- Architecture and Decoration. สร้างามกับความเป็นไทย. กรุงเทพฯ : มิถุนายน, 2536.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

การศึกษา เรื่อง ลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ในงานออกแบบสถาปัตยกรรม
ประเภทบ้านพักอาศัยในปัจจุบัน

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม แบบสอบถามชุดนี้แบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
ส่วนที่ 2 คำถามความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะไทย
ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับคุณค่าของลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ในงานออกแบบสถาปัตยกรรมประเภทบ้านพักอาศัยในปัจจุบัน
ส่วนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับการยอมรับลักษณะไทยภาคกลางที่นำมาใช้ในงานออกแบบสถาปัตยกรรมประเภทบ้านพักอาศัยในปัจจุบัน

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
(กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่เลือก)

1.1 ท่านสำเร็จการศึกษาในหลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตร์ ในหลักสูตรใด

- ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก
 ประกาศนียบัตรชั้นสูง(ปวส.) หลักสูตรอื่นๆ โปรดระบุ .....

1.2 ปัจจุบันท่านทำงานที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านสถาปัตยกรรมให้กับหน่วยงานใด , ตำแหน่งอะไร

- หน่วยงานราชการทั่วไป สถานศึกษา บริษัทสถาปนิก
 ทำงานส่วนตัว บริษัทก่อสร้างหรือทรัพย์ อื่นๆ โปรดระบุ .....

ตำแหน่ง .....

- ทำหน้าที่ บริหารเท่านั้น กึ่งบริหาร
 ออกแบบ อื่นๆ โปรดระบุ .....

1.3 ท่านประกอบอาชีพหลัก เป็นสถาปนิก ไซ หรือ ไม่ใช่

- ไซ ไม่ใช่ อื่นๆ โปรดระบุ .....

1.4 ท่านมีประสบการณ์ในการทำงานทางด้านสถาปัตยกรรม เป็นระยะเวลาานานเท่าใด

- 1-5 ปี 5-10 ปี 10-15 ปี
 15-20 ปี 20-25 ปี มากกว่า 25 ปี

ส่วนที่ 2 คำถามความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะไทย
(กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่เลือก)

1. ในยุคโลกาภิวัตน์ทำให้เกิดการไหลบ่าทางวัฒนธรรม จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความสำคัญต่อเอกลักษณ์ในความเป็นไทย
 เห็นด้วยอย่างยิ่ง   เห็นด้วย   เป็นกลาง
 ไม่เห็นด้วย   ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2. การนำรูปแบบของสถาปัตยกรรมไทยเดิมมาพัฒนาในรูปแบบให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน ถือได้ว่าเป็นการอนุรักษ์มรดกของไทยอย่างหนึ่ง
 เห็นด้วยอย่างยิ่ง   เห็นด้วย   เป็นกลาง
 ไม่เห็นด้วย   ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3. งานออกแบบบ้านพักอาศัยในภาคกลางโดยทั่วไปในปัจจุบัน แสดงออกถึงลักษณะไทย
 เห็นด้วยอย่างยิ่ง   เห็นด้วย   เป็นกลาง
 ไม่เห็นด้วย   ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับคุณค่าของลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ในงานออกแบบสถาปัตยกรรมประเภทบ้านพักอาศัยในปัจจุบัน

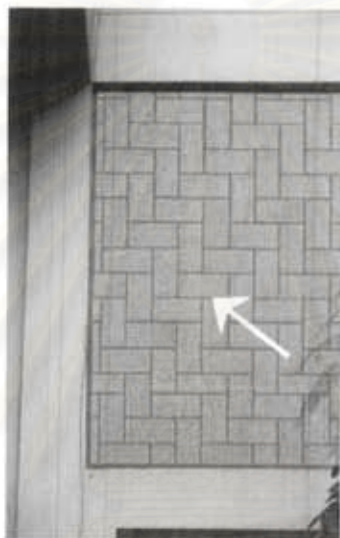
จากภาพถ่ายผลงานการออกแบบ และ ภาพ Graphic ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น แสดงการนำลักษณะไทยภาคกลางไปใช้ในงานออกแบบสถาปัตยกรรมประเภทบ้านพักอาศัยในปัจจุบันในรูปแบบต่าง ๆ สามารถสื่อให้ท่านเห็นคุณค่าของลักษณะไทยสมัยใหม่ได้มากน้อยเพียงใด (กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่เลือก)

1. ความงาม : เส้นสายที่เรียบง่าย

การนำเส้นสายแบบไทยมาประยุกต์ให้เรียบง่ายและนำมาใช้เป็นองค์ประกอบอาคาร สามารถก่อให้เกิดคุณค่าของลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ได้ไม่น้อยเพียงใด

ภาพที่ 1
เส้นสายของคันทวย

ภาพที่ 2
เส้นสายของผนังลายผ้าขัดตะ

ภาพที่ 3
เส้นสายที่ประยุกต์จากหน้าบัน

คุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่				
1	2	3	4	5
น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด

คุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่				
1	2	3	4	5
น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด

คุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่				
1	2	3	4	5
น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด

2. ความสบาย : การปลูกต้นไม้เพื่อความร่มรื่น

การปลูกต้นไม้เพื่อความร่มรื่นของอาคาร สามารถก่อให้เกิดคุณค่าของลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ได้ไม่น้อยเพียงใด

ภาพที่ 1

การปลูกต้นไม้จากใต้ถุนทะเลไปบนนอกชาน

ภาพที่ 2

การปลูกต้นไม้ในบริเวณบ้าน

ภาพที่ 3

การปลูกต้นไม้แทรกไปตามอาคาร

คุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่				
1	2	3	4	5
น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด

คุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่				
1	2	3	4	5
น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด

คุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่				
1	2	3	4	5
น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด

3. การจัดวางอาคาร : เป็นกลุ่มล้อมนอกชาน

การวางผังอาคารล้อมนอกชาน สามารถก่อให้เกิดคุณค่าของลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ได้ไม่น้อยเพียงใด

ภาพที่ 1

อาคารล้อมนอกชาน

ภาพที่ 2

อาคารเชื่อมต่อกันล้อมนอกชาน

ภาพที่ 3

อาคารล้อมนอกชานบริเวณสระน้ำ

คุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่				
1	2	3	4	5
น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด

คุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่				
1	2	3	4	5
น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด

คุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่				
1	2	3	4	5
น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด

4. การจัดวางอาคาร : อาคารหลังเดียว

การออกแบบบ้านพักอาศัยในปัจจุบันเป็นอาคารหลังเดียว สามารถก่อให้เกิดคุณค่าของลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ได้มากน้อยเพียงใด

ภาพที่ 1

อาคารหลังเดียวมีระเบียงหรือนอกชาน

ภาพที่ 2

อาคารหลังเดียวมีระเบียงหรือนอกชาน

ภาพที่ 3

อาคารหลังเดียวมีระเบียงหรือนอกชาน

คุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่				
1	2	3	4	5
น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด

คุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่				
1	2	3	4	5
น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด

คุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่				
1	2	3	4	5
น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด

5. ประโยชน์ใช้สอย : ชานหรือนอกชาน

การออกแบบให้อาคารมีชานหรือนอกชาน สามารถก่อให้เกิดคุณค่าของลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ได้ไม่น้อยเพียงใด

ภาพที่ 1

บริเวณนอกชานที่เชื่อมอาคาร

ภาพที่ 2

บริเวณนอกชานสำหรับนั่งเล่น

ภาพที่ 3

บริเวณนอกชานสำหรับนั่งเล่น

คุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่				
1	2	3	4	5
น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด

คุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่				
1	2	3	4	5
น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด

คุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่				
1	2	3	4	5
น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด

6. ประโยชน์ใช้สอย : การทำได้ถูกลงบางส่วน

การออกแบบให้มีได้ถูกลงอาคารและใช้ประโยชน์ได้ สามารถก่อให้เกิดคุณค่าของลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ได้มากน้อยเพียงใด

ภาพที่ 1

การกันส่วนใช้สอยบริเวณได้ถูกลง

ภาพที่ 2

การกันส่วนใช้สอยบริเวณได้ถูกลง

ภาพที่ 3

การกันส่วนใช้สอยบริเวณได้ถูกลง

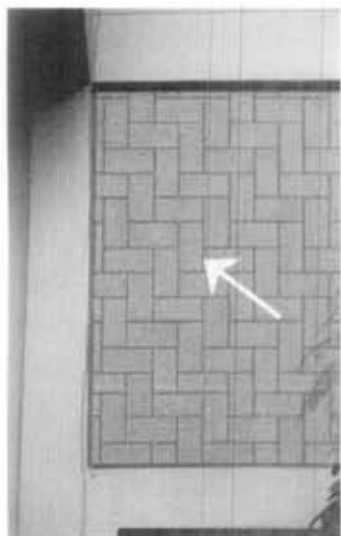
คุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่				
1	2	3	4	5
น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด

คุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่				
1	2	3	4	5
น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด

คุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่				
1	2	3	4	5
น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด

7. วัสดุ เทคโนโลยี และการก่อสร้าง : การแสดงถึงสัจจะของการใช้วัสดุ

การแสดงออกถึงสัจจะของวัสดุหรือเนื้อแท้ของวัสดุ สามารถก่อให้เกิดคุณค่าของลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ได้ไม่น้อยเพียงใด

ภาพที่ 1
ผนังก่ออิฐ

ภาพที่ 2
การนำระจกมาใช้เป็นวัสดุผนังหลังคา

ภาพที่ 3
การแสดงออกถึงพื้นผิวหยาบของวัสดุ

คุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่				
1	2	3	4	5
น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด

คุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่				
1	2	3	4	5
น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด

คุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่				
1	2	3	4	5
น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด

8. หลังคา : การยื่นชายคายาว

การออกแบบบ้านพักอาศัยให้มีการยื่นชายคายาว สามารถก่อให้เกิดคุณค่าของลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ได้มากน้อยเพียงใด

ภาพที่ 1
ชายคายื่นยาว

ภาพที่ 2
ชายคายื่นยาว

ภาพที่ 3
ชายคายื่นยาว

คุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่				
1	2	3	4	5
น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด

คุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่				
1	2	3	4	5
น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด

คุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่				
1	2	3	4	5
น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด

9. หลังคา : การยื่นชายคาสั้น

การออกแบบบ้านพักอาศัยให้มีการยื่นชายคาสั้น สามารถก่อให้เกิดคุณค่าของลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ได้มากน้อยเพียงใด

ภาพที่ 1
ชายคายื่นสั้น

ภาพที่ 2
ชายคายื่นสั้น

คุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่				
1	2	3	4	5
น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด

คุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่				
1	2	3	4	5
น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด

10. หลังคา : การทำหลังคาทรงสูงหน้าจั่ว

การทำหลังคาทรงสูงหน้าจั่ว สามารถก่อให้เกิดคุณค่าของลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ได้ไม่น้อยเพียงใด

ภาพที่ 1

หลังคาหน้าจั่วประดับลายพระอาทิตย์

ภาพที่ 2

หลังคาหน้าจั่วซ้อนชั้น

ภาพที่ 3

หลังคาหน้าจั่ว

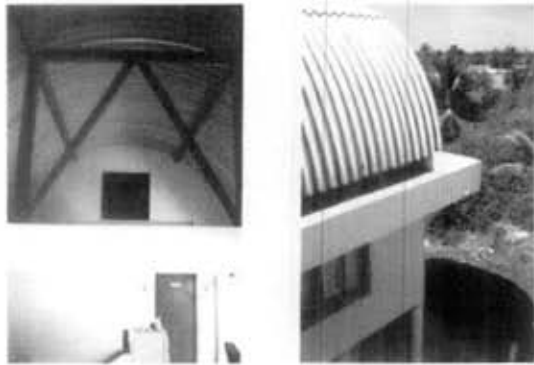
คุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่				
1	2	3	4	5
น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด

คุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่				
1	2	3	4	5
น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด

คุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่				
1	2	3	4	5
น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด

11. หลังคา : การทำหลังคาทรงสูงลักษณะอื่น ๆ

การทำหลังคาทรงสูงลักษณะอื่น ๆ สามารถก่อให้เกิดคุณค่าของลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ได้ไม่น้อยเพียงใด

ภาพที่ 1

หลังคาโค้งทรงสูง

ภาพที่ 2

หลังคาสูงทรงปั้นหย่า

ภาพที่ 3

หลังคาทรงสูงปิรามิด

คุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่				
1	2	3	4	5
น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด

คุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่				
1	2	3	4	5
น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด

คุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่				
1	2	3	4	5
น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด

12. องค์ประกอบทั่วไป : การทำซุ้มประตู

การออกแบบให้มีซุ้มประตูก่อนเข้าถึงอาคาร สามารถก่อให้เกิดคุณค่าของลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ได้มากน้อยเพียงใด

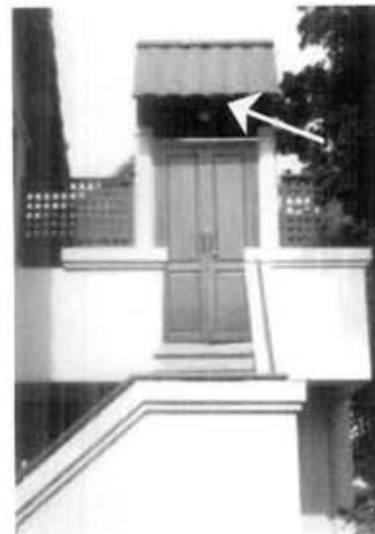
ภาพที่ 1

ซุ้มประตูแสดงการเข้าถึงอาคาร

ภาพที่ 2

ซุ้มประตูแสดงการเข้าถึงอาคาร

ภาพที่ 3

ซุ้มประตูแสดงการเข้าถึงอาคาร

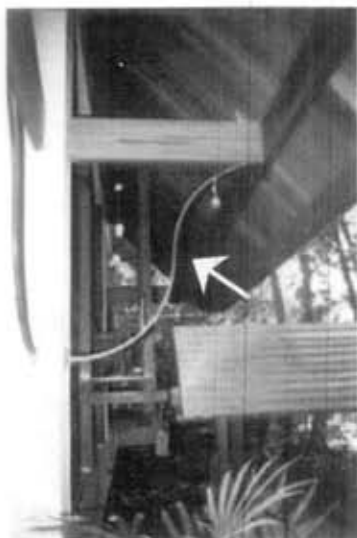
คุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่				
1	2	3	4	5
น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด

คุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่				
1	2	3	4	5
น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด

คุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่				
1	2	3	4	5
น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด

13. องค์ประกอบทั่วไป : การทำไม้ค้ำยัน ท้าวแขน คันทวย

การนำไม้ค้ำยัน ท้าวแขน คันทวย มาใช้ในงานออกแบบ สามารถก่อให้เกิดคุณค่าของลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ได้ไม่น้อยเพียงใด

ภาพที่ 1

คันทวยส่วนประกอบอาคาร

ภาพที่ 2

คันทวยช่วยรับน้ำหนักหลังคา

ภาพที่ 3

ไม้ท้าวแขนช่วยรับน้ำหนักหลังคากันสาด

คุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่				
1	2	3	4	5
น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด

คุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่				
1	2	3	4	5
น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด

คุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่				
1	2	3	4	5
น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด

14. องค์ประกอบทั่วไป : การทำเสาลอย

การออกแบบให้อาคารมีเสาลอย สามารถก่อให้เกิดคุณค่าของลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ได้ไม่น้อยเพียงใด

ภาพที่ 1

เสาลอยบริเวณใต้ถุนอาคาร

ภาพที่ 2

เสาลอยบริเวณใต้ถุนอาคาร

ภาพที่ 3

เสาลอยบริเวณใต้ถุนอาคาร

คุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่				
1	2	3	4	5
น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด

คุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่				
1	2	3	4	5
น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด

คุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่				
1	2	3	4	5
น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด

ส่วนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับการยอมรับลักษณะไทยภาคกลางที่นำมาใช้ในงานออกแบบสถาปัตยกรรม
ประเภทบ้านพักอาศัยในปัจจุบัน
(กรุณาชี้เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่เลือก)

1. การนำเส้นสายของไทย ที่ได้คัดทอนรายละเอียดให้เกิดความเรียบง่าย ไปใช้เป็นส่วนประกอบอาคารสามารถสื่อให้
เห็นถึงลักษณะไทยได้

☐ เห็นด้วยอย่างยิ่ง	☐ เห็นด้วย	☐ เป็นกลาง
☐ ไม่เห็นด้วย	☐ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	

2. การปลูกต้นไม้ที่อุทยานกลางบ้านหรือบริเวณนอกชานทำให้เกิดความร่มรื่น เป็นลักษณะไทยอย่างหนึ่งที่ยังคง
สามารถนำมาใช้ในงานออกแบบในปัจจุบัน

☐ เห็นด้วยอย่างยิ่ง	☐ เห็นด้วย	☐ เป็นกลาง
☐ ไม่เห็นด้วย	☐ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	

3. การจัดวางอาคารเป็นกลุ่มของบ้านเรือนไทยเดิม หรือเรียกว่า “เรือนหมู่” ไม่มีความเหมาะสมต่อการนำมาใช้ในงาน
ออกแบบในปัจจุบัน อันเนื่องมาจากข้อจำกัดของราคาที่ดิน และการใช้สอย

☐ เห็นด้วยอย่างยิ่ง	☐ เห็นด้วย	☐ เป็นกลาง
☐ ไม่เห็นด้วย	☐ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	

4. มลภาวะและสภาพของภูมิอากาศในปัจจุบัน ทำให้ ชานกลาง หรือ นอกชาน ไม่มีความจำเป็นต่องานออกแบบใน
ปัจจุบัน

☐ เห็นด้วยอย่างยิ่ง	☐ เห็นด้วย	☐ เป็นกลาง
☐ ไม่เห็นด้วย	☐ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	

5. เนื่องจากราคาที่ดินในปัจจุบันมีราคาสูง จึงไม่สามารถนำลักษณะได้ถูกส่งมาใช้ในการออกแบบในปัจจุบันได้

☐ เห็นด้วยอย่างยิ่ง	☐ เห็นด้วย	☐ เป็นกลาง
☐ ไม่เห็นด้วย	☐ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	

6. งานออกแบบที่มีการยกได้ถูกและกันส่วใช้สอยบางส่วน เพื่อตอบสนองความต้องการประโยชน์ใช้สอยในปัจจุบัน
สามารถก่อให้เกิดลักษณะไทยได้

☐ เห็นด้วยอย่างยิ่ง	☐ เห็นด้วย	☐ เป็นกลาง
☐ ไม่เห็นด้วย	☐ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	

7. งานออกแบบในปัจจุบัน ที่แสดงออกถึงสัจจะของวัสดุ หรือ เนื้อแท้ของวัสดุ ที่นำมาใช้ในการก่อสร้างอาคาร สามารถสื่อให้เห็นถึงลักษณะไทยได้
- เห็นด้วยอย่างยิ่ง   เห็นด้วย   เป็นกลาง
 ไม่เห็นด้วย   ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
8. ในกรณีมีข้อจำกัดในการออกแบบและวางผังอาคารในงานออกแบบบ้านพักอาศัยในปัจจุบัน หากสามารถแก้ปัญหาความร้อนในอาคารได้ โดยอาศัยเทคโนโลยีสมัยใหม่ ก็จัดว่าเป็นแนวทางของลักษณะไทยสมัยใหม่
- เห็นด้วยอย่างยิ่ง   เห็นด้วย   เป็นกลาง
 ไม่เห็นด้วย   ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
9. การออกแบบบ้านพักอาศัยที่มีรายคาบยาว สามารถสื่อให้เห็นถึงลักษณะไทยในงานออกแบบในปัจจุบัน
- เห็นด้วยอย่างยิ่ง   เห็นด้วย   เป็นกลาง
 ไม่เห็นด้วย   ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
10. การออกแบบบ้านพักอาศัยให้มีหลังคาทรงสูงหน้าจั่ว สามารถนำมาใช้ในงานออกแบบในปัจจุบัน เพื่อสื่อให้เห็นถึงลักษณะไทยได้
- เห็นด้วยอย่างยิ่ง   เห็นด้วย   เป็นกลาง
 ไม่เห็นด้วย   ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
11. นอกจากหลังคาทรงสูงหน้าจั่วแล้ว การทำหลังคาทรงสูงในลักษณะอื่นๆ เช่น การทำหลังคาโค้ง หลังคาบานอร์ หลังคาปั้นหย่า เป็นต้น ก็สามารถแสดงออกถึงลักษณะไทยในงานออกแบบได้ด้วย
- เห็นด้วยอย่างยิ่ง   เห็นด้วย   เป็นกลาง
 ไม่เห็นด้วย   ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
12. ชุมประตู่ทางเข้า ยังมีความสำคัญต่องานออกแบบที่ต้องการสื่อให้เห็นถึงลักษณะไทย
- เห็นด้วยอย่างยิ่ง   เห็นด้วย   เป็นกลาง
 ไม่เห็นด้วย   ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
13. การมีไม้ค้ำยันช่วยรับน้ำหนักโครงสร้างที่บริเวณปลายชายคา สามารถสื่อให้เห็นถึงลักษณะไทยในงานออกแบบในปัจจุบัน
- เห็นด้วยอย่างยิ่ง   เห็นด้วย   เป็นกลาง
 ไม่เห็นด้วย   ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
14. การนำไม้ค้ำยัน มาใช้เป็นเพียงองค์ประกอบอาคาร สามารถสื่อให้เห็นถึงลักษณะไทยในงานออกแบบในปัจจุบัน
- เห็นด้วยอย่างยิ่ง   เห็นด้วย   เป็นกลาง
 ไม่เห็นด้วย   ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ประวัติผู้เขียน

นายอภิรักษ์ พงศ์เมธากุล เกิดเมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2512 ที่จังหวัดชุมพร สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาจากโรงเรียนศรียาภัย จังหวัดชุมพร สำเร็จการศึกษานิสิตปริญญา-สถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต (สถ.บ.) จากคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สาขาการออกแบบสถาปัตยกรรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปีการศึกษา 2536 และเข้าศึกษาในหลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตร-มหาบัณฑิต ภาควิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ สาขาสถาปัตยกรรม ปีการศึกษา 2539

สถาบันวิทย์บริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย